RELATIO DIOECESANA
AD S. APOSTOLICAM SEDEM

CONFECTA

AB ORDINARIO KAUNENSI

ANNO D-NI 1938

ARCHIEPISCOPUS
ET
METROPOLITA
KAUNENSIS

RELATIO DIOECESANA
AD S.APOSTOLICAM SEDEM
confecta
AB ORDINARIO KAUNENSI
anno D-ni 1938.

(Quae relatio sequitur ultimam anno D-ni 1933 confectam;proinde in ea haud pauca,quae immutata manserunt,omittuntur).

CAPUT I.

Generalis de statu materiali personarum et locorum.

1.Ordinarius loci Archidioecesis Kaunensis est Ioseph Skvireckas, Archiepiscopus et Metropolita Kaunensis.Archidioecesis regimen suscepit sie 13 maii 1926 an.

2.Ut in relatione anni 1928.

3. d) Numerus sacerdotum saecularium est 262.In Seminario Metropolitano habentur 149 alumni,quorum plerique utpote oriundi e dioecesibus Panevėžensi et Kaišedorensi,studiis absolutis,ad Clerum harum dioecesium pertinebunt.

f) Archidioecesis divisa est in decem decanatus seu vicariatus foraneos.Ecclesiae paroeciales habentur 91.Praeter dictas ecclesias paroeciales exsistunt 29 ecclesiae filiales,apud quas sunt vicarii pro parte vulgo filialistae vel curati.Sunt praeterea 31 ecclesiae seu oratoria publica,apud quas habentur rectores.

g) Religiones virorum in archidioecesi sunt: 1) Ordinis Fratrum Minorum duae Residentiae Kaunae cum 3 sacerdotibus; 2) Societatis Iesu Collegium Kaunae cum 11 sacerdotibus et Domus probationis in loco Pagryžuvis cum 3 sacerdotibus; 3) Ordinis S.Dominici Praedicatorum Domus non prioralis in oppido Raseiniai cum 6 sacerdotibus; 4) Congregationis Clericorum Regularium Marianorum Domus Kaunensis cum 7 sacerdotibus et Domus filialis Ukmergensis cum 1 sacerdote.

h) Religiones mulierum in archidioecesi habentur: 1) Monasterium Monialium Ordinis S.Benedicti Kaunae cum 10 professis sororibus; 2) Duae domus religiosae Congregationis sororum S.Casimiri (Kaunae et in Pažaislis) cum 80 professis sororibus; 3) domus religiosa Congregationis sororum S.Catharinae V.M. in Krakės et eiusdem residentiae in Ukmergė,Karmėlavae et Kaunae cum 25 professis sororibus; 4) domus principalis Kaunae et domus filialis in Šiauliai Congregationis sororum Ancillarum SS. Cordis Iesu cum 47 professis sororibus; 5) domus filialis Kaunensis Congregationis Sororum Pauperum Immaculatae Conceptionis B.M.V.cum 6 professis sororibus; 6) domus filialis Kaunensis Congregationis Sororum Franciscanarum a divino Corde Iesu cum 12 professis sororibus; 7) residentia Kaunensis Congregationis Sororum s.Elisabeth cum 6 professis sororibus et statio Jurbarkensis cum 4 sororibus.

Adsunt praeterea tres Congregationes absconditae: Institutum Ancillarum SS.Cordis Iesu,Famularum B.M.Immaculatae et Filiarum Purissimi Cordis Mariae.

C A P U T II.

De administratione temporalium bonorum,de inventariis et archivis.

4. Secundum Concordatum (art.XXII) et leges civiles omnes personae iuridicae ecclesiasticae et religiosae habent ius proprietatis in omnia bona quae nunc possident omnemque necessariam libertatem in horum bonorum administrationem secundum leges divinas et ius canonicum (art.I). Quae tamen bona tributis solvendis et oneribus publicis ferendis sunt obnoxia ad normam legis communis (art.XVI) ita ut reditus ex bonis ecclesiasticis vix aut ne vix quidem sufficiant ad honestam Cleri sustentationem.

5. Ad ordinandum universum bonorum ecclesiaticorum negotium penes Curiam habetur Consilium Administrationis,cuius praeses est ipse Ordinarius loci.Consiliarii autem sunt:Praelatus C.Šaulys,Canonicus F.Penkauskas et Can.I.Byla.In administrativis actibus maioris momenti Ordinarius

hoc Consilium Administrationis audire non praetermittit,ad normam can. 1520.

6 - 15. Ut in relatione praecedenti.

CAPUT III.

De fide et cultu divino.

16. Errores contra fidem inter fideles Archidioecesis non serpunt. Haud pauci praesertim cultiores indifferentismo religioso laborant.Sunt qui favent socialistis vel etiam,quamvis pauci,bolschevistis.Modernismi, theosophismi,spiritismi erroribus nec laici neque aliqui ex clero infecti noscuntur.

Consilium a vigilantia,constans 9 sacerdotibus,habetur et eius membris, praeter officium invigilandi in ephemerides quae neutrae dicuntur,committuntur examinanda opuscula suspecta de erroribus contra fidem et mores.

Professio fidei cum iuramento antimodernistico exigitur et ab omnibus ad quos spectat fideliter praestatur.

17. Exercitia cultus divini gaudent plena libertate.

18. Omnia coemeteria sunt Ecclesiae proprietas et canonicae de his leges servari possunt servanturque.

19. In cultu divino,in Sanctorum,sacrarum imaginum et reliquiarum veneratione;in sacramentorum administratione,nec non in in sacris functionibus,sive quoad ritus sive quoad linguam et cantum,leges canonicae et liturgicae servantur.

Nonnullae singulares consuetudines sunt propriae non solum omnibus ecclesiis Lituaniae,sed etiam regionum adiacentium:Poloniae,Lettoniae.Quae consuetudines approbatae sunt a S.Rituum Congregatione in "Rituali Romano ecclesiis Poloniae accomodato". Usus huius Ritualis permissus est ab eadem S.Congregatione Rescripto diei 22 octobris 1929 an.etiam ecclesiis Lituaniae.

In ecclesiis picturae,statuae aliaque a sanctitate loci aliena vel liturgicis rebus minus consona non adsunt.

Profani conventus vel nundinae in ecclesiis non fiunt.

20. Numerus ecclesiarum in singulis oppidis et paroeciis fidelium necessitati est fere sufficiens.Kaunae ultimo lustro adhuc duae novae ecclesiae erectae sunt,tertia vero aedificatur.

21. Ecclesiae generatim sunt satis mundae,decenter ornatae et supellectili sufficienter provisae.Solummodo ecclesiae recenter erectae ob temporum difficultatem vix stricte stricte necessaria supellectili providentur.

Ecclesiae:archicathedralis Kaunae,Pažaislensis,Šiluvensis,Šiaulensis, Joniškensis,Tytuvėnensis eminent sua arte et pulchritudine,eaedemque sunt insigniores abundantiore supellectili et paramentis,de quibus omnibus debita cura adhibetur.

22. Ingressus in ecclesias,dum sacra aguntur,est omnibus prorsus absolute semperque gratuitus.

23. Ne furtis et profanationibus obnoxiae sint,ecclesiae rite custodiuntur.Ecclesiae in quibus Sanctissimum asservatur,praesertim paroeciales,cotidie per aliquo horas fidelibus patent.

Cann.1267 et 1268 circa custodiam SS.Sacramenti in uno tantum loco et altari et circa decorem et ornamentum altaris eiusdem;can.1269 circa tabernaculi statum,can.1271 circa lumen perpetuum coram Sanctissimo observantur.

C A P U T IV.

De iis quae ad Ordinarium pertinent.

24. Ordinarius Kaunensis fruitur reditibus: 1.ex bonis immobilibus quae nunc constant: a) praedio 45 ha, b) duobus lacubus,quorum reditus hoc tempore fere nulli sunt et propter solvenda tributa et onera publica ferenda ad nihilum reducuntur; 2. ex publico aerario percipitur an-

nua pensio et pro sustentatione domus,demptis tributis,in totum fere 23.000 litas summa.Qui reditus vix sufficientes sunt ad honestam sustentationem.

Ampla domus archiepiscopalis Kaunae est recenter ab Arciepiscopo muro latericio constructa,constans tribus contignationibus,quarum secundam inhabitat Archiepiscopus.In inferiore contignatione invenitur Curia archiepiscopalis et culina cum famulatu.In superiore contignatione sunt cubicula pro secretario et cappellano.Vetus domus archiepiscopalis reservatur Episcopo Auxiliari.

Cathedraticum solvitur ad libitum.

Ab omnibus sacedotibus visitationi decanorum vel vicariorum foraneorum obnoxiis solvitur inde a multis annis praestatio specialis pro Seminario in annua quantitate 50 litorum.

Archiepiscopus sive qua Ordinarius,sive qua persona privata aere alieno non est gravatus.

25 - 28. Ut in relatione praecedenti.

29. In ultimo quinquennio,praeter alios ordines minores vel maiores, ad presbyteratum promovi 54 diaconos archidioecesis Kaunensis.Praeterea Kaunae ordines suscipiunt cum licentia suorum Ordinariorum fere omnes clerici dioecesium Panevėžensis et Kaišedorensis,Ordinis Fratrum Minorum et Congregationis Clericorum Regularium Marianorum.Leges de non promovendis a) qui necessarii sunt vel utiles (can.969), b) qui integrum 4 annorum cursum theologicum non peregerunt (can.972,§ 1) observantur.

Numerus ordinatorum necessitati Archidioecesis videtur iam esse sufficiens.

Ultimo lustro unus sacerdos dimissus est in perpetuum in dioecesim Panevėžensem.

30. In concedenda facultate confessiones sacramentales audiendi regulae cann.877 et seq.,pariter can.893 seq.circa casus reservatos servatae sunt.

31. Circa sacram praedicationem consultum est iuxta Const.S.P.Benedicti XV et normas a S.Congregatione Consistoriali datas die 28 iunii 1917;praescripta can.1340 seqq.circa licentia concedendam et can.1347 ci circa modum et argumentum concionandi observantur.

32. Nuptiae fidelium cum infidelibus vel impiis non occurrunt;fidelium vero cum acatholicis protestantibus et schismaticis graeco-orientalis confessionis russicae initae sunt coram ministro catholico cum debita dispensatione,servatis condicionibus ab Ecclesia praescriptis et normis Supremae S.Congregationis S.Officii diei 14 ianuarii 1934 an.

Casus matrimoniorum mixtorum,contractorum coram ministro acatholico sunt rarissimi.

33. In ultimo quinquennio omnes ecclesias archidioecesis visitavi vel ipse vel per Ex.mum D.num Matulionis,Episcopum Matregensem iuxta canones 343,346.Praeter loca et res,libros et archiva,visitavi quoque personas clericorum,uniuscuiusque vitam confessionisque frequentiam cognoscendo.

In visitatione penes ecclesia legata nulla inveni.Quoad missarum manualium satisfactionem et stipem abusus nullos reperi.

34.Synodum dioecesanam celebravi anno D-ni 1934,diebus 20-22 mensis februarii.Praescripta Synodi strenuo in praxim deducuntur.

35. Consilium Provinciale hucusque haberi nondum potuit.Commissiones praeparatoriae Consilii sunt nominatae,iam per duos annos laborant et suos labores ad finem deducunt.Ipsa celebratio Consilii praevidetur proximo anno.Conferentiae Episcoporum quotannis ordinariae et exorta necessitate extraordinariae convocantur.Intersunt ipsis omnes Episcopi Provinciae ecclesiasticae.

36. Relationes cum Gubernio Reipublicae difficiliores factae sunt exortis difficultatibus circa Concordati applicationem.At relationes cum auctoritate civili locali sat rectae sunt.Episcopalis dignitas et iurisdictio serta tecta servari potest;servilitate erga humanas potestates vel alio modo detrimentum libertati et immunitati Ecclesiae aut dedecus statui ecclesiastico non obvenit.

CAPUT V.

De Curia archidioecesana.

37. Curia archidioecesana partim invenitur in domo archiepiscopali, partim vero in aedibus propriis.

Prospectus officialium Curiae archidioecesanae:

1. Vicarius Generalis, Casimirus-Stephanus Šaulys, Praelatus Domesticus Suae Sanctitatis, Praelatus Capituli metropolitani.
2. Officialis, Praelatus Paulus Januševičius, M.T.
3. Vice-Officialis, presb. Iosephus Liasauskis, Dr.T.
4. Promotor Iustitiae, presb. Petrus Malakauskis, Dr. Iur.
5. Defensor vinculi, presb. Petrus Malakauskis, Dr. Iur.
6. Cancellarius, Iosephus Byla, Can. Capit. metropolitani.
7. Vice-Cancellarius.
8. Secretarius Archiepiscopi, presb. Stanislaus Ūsoris, Dr. Ph.
9. I Notarius, presb. Mecislaus Sandanavičius, Lic. Iur.
10. II Notarius, presb. Antonius Šidlauskas, Lic. theol.
11. Iurisconsultor pro causis civ. Dr. Iur. F.V. Raulinaitis, advoc.
12. Archivarius, presb. Petrus Veblauskas.
13. Adiutor archivarii, presb. Henricus Klovas.
14. Actuarius in Tribunali metropol. v.g. presb. Mecislaus Sandanavičius, Lic. Iur.
15. Registrator, Jankūnas Stanislaus.
16. Calculator.
17. I Scriba Tribunalis.
18. II Scriba, Matulevičius Ladislaus.
19. III Scriba, Dūda Stanislaus.
20. Cursor f.m., Jonaitis Iosephus.
21. Apparitor.

Tribunal Ordinarium primae Instantiae

(constitutum die 7 decembr.1918).

Officialis,Praelatus Paulus Januševičius,M.T.

Vice-Officialis,Iosephus Liasauskis,Dr.T.

Promotor Iustitiae,presb.Petrus Malakauskis,Dr.Iur.

Defensor vinculi,presb.Petrus Malakauskis,Dr.Iur.

Notarius,presb.Mecislaus Sandanavičius,Lic.Iur.

Tribunal Ordinarium secundae Instantiae Archidioecesis Kaunensis.

Iuxta can.1594,§ 2,designavi pro appellatione in secunda instantia Tribunal Ordinarii Vilkaviškensis.Quam designationem SS-mus D.N.benigne approbavit per rescriptum S.C.Consistorialis die 4 iunii 1926.

Iudices synodales.

1.Praelatus Paulus Januševičius,M.T.

2.Canonicus Franciscus Penkauskas,M.T.

3.Canonicus Stanislaus Jokūbauskis,C.T.

4.Canonicus Paulus Dogelis.

5.Canonicus Iosephus Byla.

6.Presb.Petrus Malakauskis,Dr.I.

7.Presb.Marcus Morkelis,M.T.

8.Presb.Iosephus Meškauskas,M.T.

9.Presb.Stanislaus Ūsoris,Dr.Ph.

Notarii et actuarii.

1.Presb.Mecislaus Sandanavičius,Lic.I.

2.Presb.Henricus Klovas.

3.

Archivarius,presb.Petrus Veblauskas.

Adiutor archivarii,presb.Henricus Klovas.

Parochi Consultores.

1.Praelatus Paulus Januševičius,M.T.

2.Canonicus Stanislaus Sarapas,parochus et decanus Šiaulensis.

3.Canon.hon.Antonius Jančauskis,parochus Tytuvėnensis et decanus Šiluven.

4.Canon.hon.Franciscus Janulaitis,parochus Betygalensis et decanus Veliuonensis.

5.Presb.Felix Kapočius, parochus Kaunensis eccl.Resurrectionis D.N.I.Chr et decanus Kaunensi.

6.Presb.Paulus Pauliukas,parochus eccl.Liduokensis et Vice-Decanus Ukmergensis.

Consilium Administrationis

ad ordinandum universum bonorum ecclesiaticorum negotium.

Praeses,Ordinarius loci.

Consiliarii:1.Praelatus Casimirus-Stephanus Šaulys,M.T.

" 2.Canonicus Iosephus Byla_.

" 3.Canonicus Franciscus Penkauskas,M.T.

Coetus Deputatorum

in consilium Seminarii metropolitani ad proximum sexennium.

a) Pro Consilio disciplinae:

1.Praelatus Alexander Dambrauskas,M.T.

2.Canonicus Iosephus Byla.

b) Pro Consilio administrationis:

1.Praelatus Paulus Januševičius,M.T.

2.Canonicus Blasius Čėsnys,Dr.T.

Consilium Vigilantiae:

Praeses,Ordinarius loci.

Secretarius,Dr.Franciscus Venckus,Docens in Univers.

Membra:1.Prof.Dr.Blasius Čėsnys.

" 2.Dr.Iosephus Liasauskis.

" 3.Dr.Franciscus Kuraitis,Prof.

" 4.Canon.Franciscus Penkauskas,Doc.in Univers.

" 5.Canon.Stanislaus Jokūbauskis,C.T.

" 6.Prof.Petrus Malakauskis.

" 7.Prof.Stanislaus Gruodis S.I.

Censores librorum de religione tractantium.

1.Praelatus Paulus Januševičius,M.T.
2.Presbyter Marcus Morkelis,M.T.
3.Presbyter Iosephus Meškaukas,M.T.
4.Presbyter Iosephus Liasauskis,Dr.T.
5.Presbyter Stanislaus Ūsoris,Dr.Ph.
6.Canonicus Paulus Dogelis.
7.Canonicus Iosephus Byla.
8.Canonicus Stanislaus Jokūbauskis,C.T.
9.Canonicus Stanislaus Sarapas.

Examinatores synodales.

1.Praelatus Paulus Januševičius,M.T.
2.Praelatus Casimirus-Stephanus Šaulys,M.T.
3.Canonicus Franciscus Penkauskas,M.T.
4.Canonicus Stanislaus Jokūbauskis,C.T.
5.Canonicus Iosephus Byla.

Commissio ad ordinandas Conferentias decanales sacerdotum.

Praeses,Canonicus Blasius Čėsnys,Dr.T.

Membra:1.Canonicus Franciscus Penkauskas,M.T.

" 2.Presbyter Petrus Malakauskis,Dr.I.

" 3.Presbyter Marcus Morkelis,M.T.

" 4.Presbyter Ignatius Česaitis,Dr.T.

Commissio ad ordinandum negotium musicae ecclesiasticae.

Canonicus Iosephus Byla et Can.hon.Adolphus Sabaliauskas.

Consilium metropolitanum ad artem sacram curandam promovendamque.

1.Praelatus Cas.-St.Šaulys.

2.Can.Franciscus Penkauskas.

3. " Adolphus Sabaliauskas.

4. " Const.Jazdauskis.

5.Presb.Ios.Meškauskas.

Officia.

Praeses Consilii Regionalis Consociationis Cleri pro Missionibus - Exc.mus Dominus Theophilus Matulionis,Episcopus tit.Matregensis.

Praeses Nationalis Pontificii Operis a Propagatione Fidei-Ill.mus D.nus - Stanislaus Jokūbauskis,Canonicus Capituli metropolitani Kaunensi.

Commissarius ad ordinandum negotium Congregationum religiosarum mulierum Pater Iosephu Vaišnora,Dr.theol.,M.I.C.

Secretarius pro negotiis studiorum academicorum - Canonicus Franciscus Penkauskas,M.T.

Secretarius pro actione sociali - presb.Vincentius Mieleška.

Secretarius pro negotiis institutionis christianae et scholarum catholicarum - Canonicus Stanislaus Jokūbauskis,C.T.

Secretarius pro operibus pietatis et caritatis - presb.Stanislaus Ūsoris,Dr.Ph.

Director dioecesanus Associationis Orationis - Pater Franciscus Masilionis S.I.

Piae Unionis Cleris pro Missionibus:

Director Canonicus Iosephus Byla.

Consiliarii:Romualdus Blažys,S.I.,Secretarius,

" Georgius Latvėnas,Arcarius.

Moderator Pii Operis a Propagatione Fidei - Pater Romualdus Blažys S.I.

38. Vicarius Generalis est Ill.mus D.nus Casimirus-Stephanus Šaulys, Praelatus Domesticus S.S.,professor iuris canonici in Facultate theologica,prudentia,sana doctrina et rerum gerendarum experientia commendatus.

Ceteri ministri Curiae sunt sacerdotes,bonis moribus,sufficienti doctrina et prudentia praediti.

39. Proventus Curiae habentur potissimum ex aerario publico. Pecunia accepta in cumulo in fine singulorum mensium traditur singulis quibus est destinata,iuxta tabellam lege civili approbatam.

Praeterea secundum vigentem immemorabilem consuetudinem percipitur aliqua praestatio pro concedendis dispensationibus et publicationibus matrimonialibus in quantitate 5 ad 15 litorum pro casu.Ita collecta pecunia erogatur in diversas minores necessitates cancellariae archiepiscopalis et eleemosynas pauperibus.

Aliae eleemosynae vel taxae,solutae iuxta vires pro dispensationibus matrimonialibus,erogatis ab Ordinario vigore facultatum specialium,transmittuntur,mediante S.Congregatione Consistoriali,ad S.Congregationem de Sacramentis,respective ad S.Congregationem S.Officii.

C A P U T VI.

De Seminario.

41. Kaunae habetur Seminarium metropolitanum,in quo studiis philosophicis et theologicis vacant et ad sacerdotium praeparantur alumni oriundi e dioecesibus Kaunensi,Panevėžensi et Kaišedorensi atque Ordinis Fratrum Minorum et Congregationis CC.RR.Marianorum.Numerus omnium alumnorum Seminarii nunc est 149.

Totus studiorum cursus divisus in licealem,philosophicum et theologicum durat septem annos.Ad studia licealia peragenda non admittuntur nisi ii,qui testimonium afferunt de cursu sex classium gymnasialium in scholis publicis rite absoluto et praeterea examina concursalia ex discipli-

nis linguae latinae et patriae ac religionis cum successu subeunt.In hoc cursu liceali traduntur per duos annos disciplinae institutionis communis convenienter cum normis programmatis studiorum pro classibus superioribus scholarum publicarum seu gymnasialium praescripti.Multo plures tamen horae destinantur linguae latinae,catechismo et,secundo anno, studio praesertim philosophiae destinantur.Cursu liceali absoluto alumni obtinent testimonium dictum maturitatis.Peracto cursu liceali alumni ad cursum philosophicum admittuntur,qui annum durat et philosophicis disciplinis tradendis exclusive destinatus est.

Cursus theologicus durat ad minus 4 annos,nam iis qui ad gradus academicos aspirant additur saltem unus annus suppletorius.Disciplinae quae in cursu theologico traduntur sunt eae quas praescribit Codex Iuris Canonici.

a) Externam totius Seminarii disciplinam regunt:

Rector Seminarii Canonicus Franciscus Penkauskas,M.T.

Vice-Rector Canonicus Stanislaus Jokūbauskis,C.T.

Praefectus sac.Zeno Ignatavičius.

Director spiritus est sac.Clemens Kačergius,presb.Congregationis CC.RR.Marianorum.

In cursu liceali docent:

Historiam universalem et historiam lituanam Rector Seminarii Can.Franciscus Penkauskas,M.T.

Propedeuticam theologicam,linguam latinam ecclesiaticam et leges urbanitatis Vice-Rector Can.Stanislaus Jokūbauskis,C.T.

Linguam germanicam,logicam,criteriologiam et psychologiam sac.Stanislaus Ūsoris,Dr.Ph.

Linguam latinam sac.Mecislaus Sandanavičius.

Linguam lituanam et litteras universales sac.Michael Vaitkus.

Scientiam naturalem et liturgicam sac.Iosephus Meškauskas,M.T.

Phisicam,algebram,geometriam,trigonometriam et Cosmographiam sac.Bronislaus Sakalauskas.

Cantum ecclesiasticum D.nus Ant.Virbickas.

Gymnasticorum exercitiorum cursum D.nus Dr.Jurgelionis.

Hygienam medicus Antonius Starkus.

In cursu philosophico docent:

Linguam latinam ecclesiasticam,psychologiam paedagogicam et leges urbanitatis Vice-Rector Can.Stanislaus Jokūbauskis,C.T.

Historiam philosophiae,ontologiam et cosmologiam sac.Stanislaus Ūsoris, Dr.Ph.

Liturgicam et Ethicam sac.Iosephus Meškauskas,M.T.

Theodiceam sac.Franciscus Venckus Dr.

Philosophiam iuris et aestheticam sac.Zeno Ignatavičius.

Linguam latinam sac.Mecislaus Sandanavičius.

Linguam graecam P.Carolus Fulst S.I.

Cantum ecclesiasticum D.A.Virbickas.

Hygienam medicus A.Starkus.

In cursu theologico docent:

Archaeologiam biblicam,S.Scripturam novi Testamenti et exegesim Novi Testamenti Archiepiscopus Ioseph Skvireckas.Dr.theol.

S.Scripturam Vet.Testamenti,exegesim Vet.Tetstamenti et linguam haebraicam Prof.Alexander Grigaitis,Dr.theol.

Theologiam dogmaticam Prof.Blasius Čėsnys,Dr.theol.

Ius Canonicum Prof.Casimirus Šaulys,M.T.,et Prof.Petrus Malakauskis, Dr.Iur.

Theologiam fundamentalem et archaeologiam christianam Docens Franciscus Venckus,Dr.theol.

Theologiam moralem P.Stanislaus Gruodis S.I.Dr.theol.

Theologiam pastoralem sac.Stanislaus Yla,Assistens.

Artem christianam,asceticam,liturgicam,theologiam orientalem Docens Iosephus Meškauskas,M.T.

Patrologiam,eloquentiam sacram et methodicam religionis Docens Marcus Morkelis,M.T.

Historiam ecclesiasticam,historiam dogmatum et missiologiam Can.Franciscus Penkauskas,M.T.

Sociologiam Prof.Franciscus Kuraitis,Dr.Ph.et M.T.

Linguam graeco-biblicam Priv.docens Melchior Račkauskas.

Historiam religionum et historiam paedagogicae Prof.Franciscus Dovydaitis,Dr.Ph.

Paedagogicam Prof.Stanislaus Šalkauskas,Dr.Ph.

b) Satis amplum territorium Seminarii separatum est muro ab urbe et clausura haud difficile observari potest.Aedes Seminarii constant duabus magnis lapideis domibus,cum adiacenti ecclesia Seminarii.In his aedibus alumni habent cubicula ad habitandum,inveniuntur etiam aulae pro scholis. Dictae duae eades principales,haud semel restauratae,ante aliquot annos auctae sunt,adiectis duabus contignationibus,et omnibus exigentiis hygienicis iam omni ex parte respondent.Praeter has duas domos in eodem territorio inveniuntur aliae minores,una pro professoribus,aliae pro famulatu.Insuper ante quinque annos aedificata est ad plateam domus,in qua habitat Rector Seminarii,habetur locus pro cancellaria Seminarii et invenitur museum ecclesiasticum.

Domus rusticationis deest.Alumni fere omnes rure oriundi ferias in domibus paternis agunt.

Omnes superiores Seminarii,professores et docentes obtinent ex aerario publico pensiones,aequales illis,quae solvuntur respectivis magistris scholarum publicarum.Dantur praeterea a Gubernio Seminario quaedam sub - sidia pro necessitatibus oeconomicis et haud multa stipendia pro alumnis.

Ipsum Seminarium possidet bona immobilia, praedium 60 ha prope Kaunam et amplam domum lapideam cum hortu. Huc accedunt praestationes, quae quotannis colliguntur a clero dioecesano, et dona sponte oblata a fidelibus. Cum haec omnia, demptis necessariis expensis pro sustentationem aedium, famulatus et rei oeconomicae, omnino insufficientia sint, ut omnes alumni Seminarii omnino gratis recipi et educari possint, ideo ab eis qui solvendo pares sunt exigitur a singulis pro victu ad summum 450 lit. per annum. Quae summa tamen successive minuitur quo quis in superiore cursu est.

d) Ad meliorem Seminarii statum reddendum videtur esse necessarium sumptuum augmentum eo fine, ut maior alumnorum numerus omnino gratis recipi et educari quaeat et ut pietate, idoneitate et ingenio praestantes alumni in maiore quam nunc numero in Facultates theologicas aut Academias exteras mitti possint ad studia specialia continuanda et ita praeparentur novi magistri pro seminario.

42 - 43. Ut in relatione praecedenti.

44. Ordinarius curat, ut aliqui alumni pietate et ingenio praestantes in Urbe vel in universitatibus exteris rite probatis studiis vacent. Nunc temporis studiis musicae ecclesiasticae Romae vacat sacerdos Ladislaus Budreckas. In Universitate Lovaniensi sacerdos Danauskas et sac. Brazaitis studia theologica continuunt. Aliquot alumni praeparantur et post ferias aestivales mittantur.

C A P U T VII.

De Clero generatim.

45. Clerus opulentia non eminet, sed generatim habet quo honeste vivere possit, quamquam ultimis annis rerum condicio peior facta est.

Alia ut relatione parecedenti.

46 - 47. Ut in relatione praecedenti.

48. Licentia de qua in can. 139, § 3, clericis non conceditur.

49 - 50. In archidioecesi residet Ex.mus D.nus Episcopus Petrus Būčys

qui cum uno sacerdote et uno diacono ad ritum Orientalem slavicum pertinent.

51. Ut in relatione praecedenti.

Unus ex Clero Kaunensi habetur, qui spretis monitionibus Ordinarii scribit in ephemeridibus, quae neutrae dicantur, quique hanc ob causam aliasque iam a divinis suspensus est.

52. Ut in relatione praecedenti.

53. Sacerdos Antonius Kiesylis, advena ex archidioecesi Mohiloviensi in Russia, propter attentatum matrimonium poena degradationis punitus est. Ipse iam habitat nunc temporis in dioecesi Telšensi. Spes emendationis hucusque non affulget.

CAPUT VIII.

De Capitulis.

55 - 62. Ut in relatione anni 1928.

Capitulum cathedrale adest. Constat quinque praelaturis seu dignitatibus et sex simplicibus canonicatibus.

CAPUT IX.

De vicariis foraneis et parochis.

63 - 76. Ut in relatione an. 1928.

CAPUT X.

De religiosis.

77. Visitatio domorum religiosarum quatenus Ordinario loci subiectae sunt per suos delegatos peragitur. Sorores S. Benedicti et Congregationis S. Casimiri sunt iam visitate. Visitatio Sororum Congregationis s. Catharinae et Congregationis Ancillarum SS. Cordis Iesu hoc anno peragetur.

78. Ut in relatione praecedenti.

Numerus religiosorum ultimo quinquennio notabiliter auctus est.

79 -81. Ut in relatione 1928 an.

82. In archidioecesi habentur tres sacerdotes,nempe Ignatius Česaitis,Ioannes Kudirka et Antonius Kaubrė,qui,obtento saecularizationis indulto a S.Sede,cum venia eiusdem S.Sedis officiis ipsis in archidioecesi commissis laudabiliter funguntur.

83.a),b) et c) ut in relatione 1928 anni.

d) Habentur decem sorores Congregationis S.Elisabeth,quae etiam infirmis in domibus privatis assitunt et rem domesticam in Nuntiatura Apostolica gerunt.Omnes eminent exemplari pietate,zelo atque omni laude dignae sunt.

CAPUT XI.

De populo fideli.

86. Ut in relatione praecedenti.

Can.859.Populus communionem paschalem in paroeciis ruralibus generatim suscipit,exceptis aliquando paucis tantum viris et paucissimis feminis.Etiam in oppidis rerum condicio in melius videtur mutata esse.Sunt tamen et inter eos qui cultiores dicuntur et inter operarios,socialismi erroribus imbutos,haud pauci,qui a communione paschali se abstinent.Catolicos se esse adhuc profitentur,religionis vero dogmata suo sensu intelligunt et praescripta Ecclesiae spernunt.

Can.863. Haud pauci sunt ex populo,iuventute catholica studiosa etiam universitaria,qui frequenter,etiam cotidie,Pane Eucharistico reficiuntur.Inter dictam iuventutem habentur sat numerosi circuli eucharistici.

Can.865 et 944.Extrema sacramenta generatim a fidelibus appetuntur studiose;adsunt tamen praesertim inter dictos cultiores,qui extremorum sacramentorum susceptionem differunt vel negligunt,rarissimi vero qui expresse recusare audent.Proportio pro centenis indicari non potest,sunt enim casus singulares. Cremationis corporum in archidioecesi ultimis temporibus iam quinque casus fuerunt.

87 - 88. Ut in relatione an.1933.

89. De christiana educatione prolis. Parentes aut qui loco parentum sunt,etiamsi in rebus fidei indifferentes sunt,prolem more christiano secundum vigentem consuetudinem in religione educare solent.

90. De scholis. In scholis publicis,praesertim elementariis et mediis praescriptum canonis 1373 de institutione religiosa puerorum servatur. Obligationi religiosae institutionis iuventutis catholicae in scholis cautum est etiam per Concordatum Lituaniae sum Sede Apostolica.

Libertate instituendi pro catholicis pueris scholas confessionales Clerus et fideles gaudent secundum Concordatum,non autem de facto.

91. Omnes scholae elementares,exceptis duabus,sunt publicae.Catholici coadunati in associationes habent in archidioecesi tres scholas medias.Congregationes religiosae possident quatuor scholas medias.Hae scholae sustentantur ab ipsis catholicis vel a Congregationibus religiosis,sed hucusque habebant maiora subsidia a Gubernio,quae nunc temporis iam parva sunt,catholicis reclamantibus.Hae scholae privatae ceterum gaudent cum quibusdam restrictionibus iisdem iuribus,quibus gaudent scholae publicae.Magno vitio omnibus scholis,tum publicis tum privatis, vertendum est,quod hucusque in multis permanet coaducatio,id est scholae frequentantur simul a pueris et puellis.Contra hoc malum clamat et publica auctoritas et privati catholici,ideo non deest spes tandem aliquando hoc malum sublatum iri.

Praeservationi iuventutis scholaris et academicae cavere studetur per ei proprias associationes Actionis Catholicae (Angelaičiai,ateitininkai,eucharistininkai),quae proprios libellos periodicos,libros,ephemerides edendos curant,conferentias instituunt,congressus iuventutis catholicae celebrant.Associatio tamen iuventutis scholaris "ateitininkai" in scholis mediis et eius activitas iam ab anno 1930 prohibita est a Gubernio,reclamantibus Episcopis et catholicis.

92. Ut in relatione praecedenti.

93. Omnes associationes canonice erectae servant praescripta can. 690 de subiectione erga Ordinarium et can.691 de administrationis modo.

94. Associationes,quae ad Actionem Catholicam pertinent,sunt etiam sat numerosae:iuventutis catholicae,virorum catholicorum,operariorum, mulierum catholicarum,ancillarum catholicarum,conferentiae S.Vincentii a Paulo,societaes mutui subsidii,asyla pro infantibus et senibus,magistrorum catholicorum,medicorum,advocatorum etc.Omnes generatim directioni et moderationi Ordinarii et Apostolicae Sedis subsunt.

Omnes illae associationes strenuo laborant et utiles sunt Ecclesiae, quia illae constituunt organisatas vires ad diffudenda et defendenda catholica principia in vita privata et publica.

95. Ut in fidei doctrina instituantur et christianam vitam ducant ii,qui hisce associationibus adscripti sunt,magna cura habetur.Omnes associationes habent assistentes ecclesiasticos.

96. Diaria obscoena non habentur.Irreligiosa et liberalis,etiam libri huius generis,eduntur a socialistis et liberalibus et habent suos lectores.Gubernium favere videtur ephemeridibus,quae neutrae dici possunt. Ad hoc malum coercendum catholici et eorum associationes diffundunt ephemerides et libros catholicos.

97. Massonicae sectae addicti vel massonicas tabernas in archidioecesi videntur non haberi.Suspiciones tamen non desunt.

98. Socialistarum societates habentur.Socialistae-communistae lege non admissi clam contra fidem et civilem ordinem agitare student;his absimiles sunt socialistae-democratae,qui ubique proclamant religionem esse rem privatam,exigunt Ecclesia a Statu separetur,ut Ecclesia suis bonis spoliaretur;quos adiuvant liberales-populares.Agitatio communistica a Gubernio rigorose supprimitur et numerus eorum in Lituania non videtur esse notabilis.

99. Exercitium iurium politicorum nunc temppris in Lituania de facto fere suspensum est.

C A P U T XII.

Iudicium sintheticum Ordinarii circa dioecesis statum.

100. Omnibus in universum complexis,dioecesis condicio materialis et moralis ultimis annis non multum est immutata.Regressus videtur non haberi,sed potius progressus in melius.Iuventutis catholicae imbutae principiis vere catholicis,firmae in fide,addictissimae Ecclesiae est sat magnus numerus et continuo crescit.Simili modo augetur etiam numerus bene excultorum ducum catholicorum.Catholici in suis associationibus,in actione catholica discumt et ipsi magis catholice sentire et vivere et aliis exemplo esse.Cleri dioecesis numerus nunc temporis iam est fere sufficiens;ita in locum debilitatarum succedunt novae vires,rerum et temporum circumstantiis adaptatae.Numerus religiosorum virorum et mulierum etiam crescit et religiosi iam non parvo sunt adiumento Clero saeculari. Ita adesse videtur possibilitas incumbendi in profundiorem educationem religiosam iuventutis ab ipsa infantia incipiendo.Principiis catholicis imbuta et in fide firmata iuventus solidum esse poterit fundamentum,Deo Omnipotente adiuvante et Beatissima Virgine protegente,futurae regenerationis totius populi.

K a u n a s,die 15 mensis iunii 1938 an. - Nr.1498.

(sig.) + Joseph Skvireckas

Archiepiscopus et Metropolita Kaunensis
Solio Pontificio Adsistens.

(-) N. A. Usorz

Secretarius.